

JUNOT DIAZ

Štai taip
tu ją
prarandi

VERSUS AUREUS

Junot Diaz

Štai taip tu ją prarandi

«VERSUS AUREUS»

2012

Diaz J.

Štai taip tu ją prarandi / J. Diaz — «VERSUS AUREUS», 2012

ISBN 978-9955-34-440-7

2008-ųjų Pulitzerio premijos laureatas Junot Diaz yra vienas išskirtiniausių ir įdomiausių balsų šiuolaikinėje amerikiečių literatūroje. Jo proza – vulgari, drąsi ir poetiška, jo kalba – literatūrinės elegancijos ir gatvės žargono mišinys. „Štai taip tu ją prarandi“ – devynios tikrumu nuginkluojančios istorijos apie netobulą meilę. Jų centre – jaunas kietakaktis Junioras, kurio širdį autorius negailestingai sudaužo daugybę kartų, demonstruodamas, kaip stipriai meilė, romantiška, fizinė ar šeimos, gali paveikti net ir vyriškiausią charakterį. Junot Diaz sielvartą prilygina radiacijai – gali palaidoti ir bandyti pamiršti, tačiau ji niekada galutinai neišnyks.

ISBN 978-9955-34-440-7

© Diaz J., 2012

© VERSUS AUREUS, 2012

Содержание

Saulė, mėnulis ir žvaigždės	6
Nilda	16
Otravida, otravez 70	23
Конец ознакомительного фрагмента.	25

Stai taip

Marilyn Ducksworth ir Mih-Ho Cha

Jūsų draugystės, nuožmumo ir malonės garbei

Ką gi, mums nepavyko, ir prisiminimai, tiesą sakant, ne vien geri.

Bet buvo ir gerų laikų.

*Meilė buvo gera. Mylėjau tavo negarbingą miegą šalia manęs ir niekada
nebijojau sapnuodama.*

Turėtų dalyti žvaigždes už didžius karus kaip mūsų.

sandra cisneros

Saulė, mėnulis ir žvaigždės

Nesu piktadarys. Suprantu, kaip skamba – gynybiškai, nenuoširdžiai – tačiau tiesa. Aš kaip ir visi kiti: silpnas, darantis klaidų, bet iš esmės geras. Magda nesutinka, laiko mane tipišku dominikiečiu: *sucio*¹, subingalviu. Suprantate, prieš daug mėnesių, kai Magda dar buvo mano mergina, kai nereikėjo dėl nieko nerimauti, buvau jai neištikimas su pupyte, kuri turėjo kupetą laisvai krintančių devinto dešimtmečio plaukų. Nesakiau Magdai ir šito. Juk suprantate, kaip čia yra. Šitokią smirdantį kaulą geriau laikyti užkastą galiniame gyvenimo kieme. Magda sužinojo tik dėl to, kad draugė jai parašė sumautą *laišką*. O laiške buvo *smulkmenėlių*. Tokio mėšlo net girtas savo draugužiams nepasakotum.

Dalykas tas, kad visos nesąmonės jau pasibaigė prieš daugybę mėnesių. Mudviejų su Magda reikalai gerėjo. Nebuvome tokie nutolę kaip tą žiemą, kai apgaudinėjau ją. Šaltis praėjo. Ji lankydavosi mano namuose, kur, užuot valkiojęsi su bukagalviais draugužiais – kada aš rūkydavau, o ji mirdavo iš nuobodulio, – žiūrėdavome filmus. Važiuodavome pavalgyti. Net nuėjome į spektaklį teatre „Crossroads“, nufotografavau ją su keliais garsiais juodaodžiais dramaturgais, Magda taip smarkiai šypsojosi, kad, atrodė, jos didžiulė burna tuoj perplyš. Mudu vėl buvome pora. Savaitgaliais važiuodavome pas jos arba mano tėvus. Pusryčiaudavome mažose užieigėlėse taip anksti, kad be mūsų jose daugiau nieko nebūdavo. Knaisiodavomės Naujojo Bransviko bibliotekoje, kurią iš nešvarių pinigų pastatė Karnegis. Mudu gyvenome puikiu ritmu. Ir tada lyg iš niekur tas laiškas trenkia kaip granata „Žvaigždžių kelyje“ ir viską ištaško. Praeitį, dabartį, ateitį. Staiga Magdos giminės jau trokšta mane nudėti. Nesvarbu, kad aš dvejus metus tvarkiau jų mokesčius ir šienavau veją. Magdos tėvas, kuriam buvau kaip *hijo*², telefonu vadina mane subingalviu, o jo balsas skamba lyg virve smaugiamo. Sako, nesu vertas, kad kalbėtų su manimi ispaniškai. Sutinku vieną Magdos draugį Vudbridžo prekybos centre – Klaribelę, *ecuatoriana*³, turinčią biologijos mokslų laipsnį, siauraakę – o elgiasi ji taip, tarsi būčiau suėdęs kažkieno numylėtą vaikėlį.

Geriau jau nežinotumėt, kaip sureagavo Magda. Tai buvo lyg penkių traukinių susidūrimas. Ji sviedė į mane laišką – nepataikė, laiškas nusileido po „Volvo“, – ir atsisėdusi ant šaligatvio krašto ėmė gaudyti orą.

– O Dieve, – aimanavo ji, – o Dieve.

Čia toks atvejis, kada, kaip maniškiai vyrukai pareiškia, jie būtų visko, po velnių, išsigynę: „Kas ta Kasandra?!“ Mane vėmti vertė vien nuo minties bandyti ką nors neigti. Atsisėdau greta, sugriebiau besiblaškančias Magdos rankas ir pradėjau vapėti kažkokias idiotiškas nesąmones, neva „Tu turi manęs paklausyti, Magda, turi paklausyti, nes antraip nesuprasi.“

Leiskite papasakoti apie Magdą. Ji kilusi iš Bergenleino: žemutė, didžiaburnė, storašlaunė, o juodose garbanose gali rankos paskęsti. Tėvas – kepėjas, motina – vaikiškų drabužėlių prekeivė, užsiimanti išnešiojamąja prekyba. Gal Magda ir ne *pendeja*⁴, vis dėlto jos siela viską atleidžianti. Katalikė. Kiekvieną sekmadienį tempdavosi mane į bažnyčią ispaniškų mišių. Ir kada kuris nors giminaitis nesveikuoja, ypač tas Kuboje, ji rašo laiškus vienuolėms Pensilvanijoje ir prašo melstis už jo šeimą. Magda – knygų žiurkė, ją pažįsta visi miesto bibliotekininkai, mokytoja, ją myli mokiniai. Visada man karmo iš laikraščių visoki šlamštą apie dominikiečius. Matomės, na, tikriausiai kas savaitę, o ji vis tiek siuntinėja paštu bukaprotiškus laiškėlius, kad jos nepamirščiau. Nepažįstu nieko, kas būtų nusipelnęs tokio išdūrinėjimo mažiau už Magdą.

¹ *Sucio*(dgs. *sucios*) – bjaurybė, netikėliu (*isp.*) (čia ir toliau versta iš ispanų kalbos ir pastabos – vertėjos).

² Sūnus (*isp.*).

³ Ekvadorietė (*isp.*).

⁴ Kvaiša (*isp.*).

Šiaip ar taip, nenoriu įkyrėti pasakojimais apie tai, kas buvo, kai Magda sužinojo. Maldavimas, nėrimasis iš kailio, verksmas. Gana bus tik pasakyti, kad po dviejų savaitių važinėjimo į jos namus, laiškų siuntinėjimo, dieną naktį nesibaigiančių skambučių mudu susitaikėme. Nereiškia, kad vėl pietavau su jos tėvais ar kad jos draugės džiūgavo. Tos *cabronas*⁵ buvo kategoriškai prieš: ne, *jamás*⁶, niekada. Iš pradžių ir Magda nebuvo pernelyg linkusi taikytis, tačiau mano pusėje buvo mūsų bendra praeitis, mūsų prisiminimai. Kada ji paklausė, „ko tu manęs nepalieki?“, pasakiau tiesą: „nes myliu tave, *mami*“⁷. Žinoma, skamba kaip šūdini tauškalai, tačiau tai tiesa: Magda yra mano meilė. Nenorėjau, kad ji paliktų mane. Neketinau iškart pulti ieškoti naujos merginos vien todėl, kad vieną kartą šitaip kvailai susimoviau.

Nesakau, kad buvo lengva, tikrai ne. Ji užsispyrusi. Kai pradėjome susitikinėti, sakė, kad permiegos su manimi ne anksčiau kaip po mėnesio, nors ir kaip stengiausi įlįsti į jos kelnaites, nepasidavė. Magda jautri. Ją įskaudinti taip lengva, kaip sudrėkinti popieriaus lapą. Negalite įsivaizduoti, kiek kartų manęs klausė (ypač po to, kai pasidulkindavome): „Ar ketinai kada nors man pasakyti? Kodėl?“ Šie buvo jos mėgstamiausi klausimai. Mano mėgstamiausi atsakymai buvo: „Taip“ ir „Tai buvo kvaila klaida. Aš nemaščiau“.

Keletą kartų netgi kalbėjomės apie Kasandrą, dažniausiai tamsoje, kai negalėdavome matyti vienas kito. Magda klausė, ar mylėjau Kasandrą, aš atsakiau, kad ne. „Ar vis dar galvoju apie ją? Ne. Ar man patiko ją dulkinti? Tiesą sakant, mažute, buvo gan prastai.“ Pastarasis atsakymas niekada neskamba teisingai, tačiau neturi kito pasirinkimo, privalai tai sakyti, kad ir kaip idiotiškai skambėtų – privalai sakyti.

Kai ji grįžo, kurį laiką viskas buvo lyg ir gerai, tačiau neilgam. Netrukus mano Magda pradėjo virsti kita Magda. Ji nebenorėjo likti nakvoti taip dažnai kaip anksčiau, nebenorėjo kasyti man nugaros, kai paprašydavau. Net keista, kokius mažičius dalykus žmogus pastebi. Pavyzdžiui, seniau niekada neprašydavo paskambinti dar kartą, kai kita linija kalbėdavo su kuo nors kitu. Aš visada turėjau pirmenybę. Jau nebeturiu. Aišku, kaltinau Magdos drauges dėl visų šitų nesąmonių, jos, žinau, drebia mane purvais.

O iš saviškių palaikymo dėl Magdos irgi nesulaukiau: „Velniop ją, neverta tiek prakaituot dėl tos kalės.“ Kad ir kaip stengiausi, negalėjau prisiversti taip galvoti. Negalėjau be Magdos. Vėl dirbau viršvalandžius siekdamas būti su ja, tačiau tai nepadėjo. Kiekvienas filmas, į kurįėjome, kiekvienas naktinis pasivažinėjimas, į kurį leidomės, kiekvienas kartas, kai ji likdavo nakvoti, – viskas dvelkė kažkokia nepaaiškinama neigiamybe. Jaučiausi taip, lyg po truputį mirčiau, tačiau kiekvieną kartą, kai bandydavau apie tai pasikalbėti, Magda liepdavo liautis su šitomis paranojiškomis nesąmonėmis.

Po kokio mėnesio ji ėmė keistis, bet kuris paranojiškas nigeris dėl tokių pokyčių būtų supanikavęs. Nusikirpo plaukus, pradėjo pirkti geresnę kosmetiką, naujus drabužius, penktadienio vakarais išeidavo linksmintis su draugėmis. Kai klausdavau, ar galime tiesiog likti namuose ir atsipalaiduoti, jau nebūdavau tikras dėl atsakymo. Dažnai išgirsdavau „ne“. Kai klausdavau, kas, po velnių, čia dedasi, atsakydavo, kad ir pati mėgina tai suprasti.

Aš žinau, ką ji daro. Ji bando priversti mane suvokti, kokia nestabili mano pozicija jos gyvenime. Lyg pats to nesuprasčiau.

Tada atėjo birželis. Įkaitę balti debesys plūduriavo danguje, žmonės plovė automobilius vandens žarnomis, lauke skambėjo muzika. Visi ruošėsi vasarai, net mes. Dar metų pradžioje mūsų metinių proga buvome suplanavę kelionę į Santo Domingą, turėjau nuspręsti, ar vis dar važiuosime. Jau kuris laikas šitas klausimas kybojo ore, bet kažkaip įsivaizdavau, kad tai išsispręs savaime. Kai tapo aišku, kad taip neįvyks, pasiėmiau bilietus ir paklausiau:

– Ką manai?

⁵ Užsispyrusi moteris; moteris, kurią išduoda jos vyras (*isp. žargonas*).

⁶ Niekada (*isp.*).

⁷ Šiame kontekste pupyte, mažute (*isp. žargonas*).

- Manau, kad tai gali būti pernelyg didelis išipareigojimas.
- Čia ne blogiausias variantas. Čia gi tik atostogos, dėl Dievo meilės!
- Jaučiu spaudimą.
- Tai nėra spaudimas.

Nežinau, kodėl taip užstrigau šioje situacijoje. Kiekvieną dieną jai tai primindavau, bandžiau priversti išipareigoti. Galbūt pernelyg pavargau nuo šitos situacijos, kurioje buvome. Norėjau lūžio, norėjau, kad kažkas pasikeistų. Galbūt maniau, kad jei ji pasakytų: „Gera, važiujam“, žinočiau – viskas bus gerai. Jei atsakymas būtų neigiamas, žinočiau, kad viskas baigta.

Jos draugžės, pačios karčiausios vėplos, patarė jai leisti į kelionę ir tada niekuomet daugiau su manimi nebesikalbėti. Ji, žinoma, perpasakojo visą šitą mėslą, Magda niekada negalėjo susilaikyti nepapasakojusi man visko, kas buvo jos galvoje.

- Tai ką manai apie tai? – paklausiau.
- Variantas, – gūžtelėjo pečiais ji.

Mano berniukai buvo įsitikinę, kad švaistau pernelyg daug energijos šitoms nesąmonėms, bet aš tikrai nuoširdžiai maniau, kad tai gali padėti. Giliai viduje, ten, kur jie manęs nepažįsta, esu optimistas. Maniau: „Aš ir ji saloje. Nėra nieko, ko šitai negalėtų ištaisyti.“

Leiskite prisipažinti: myliu Santo Domingą. Mėgstu grįžti namo, kur švarkuoti vyrukai bando įbrukti man į rankas mažičius puodukus Brugalo romo. Mėgstu, kai leidžiasi lėktuvas ir visi ima ploti ratams palietus nusileidimo taką. Mėgaujuosi tuo, kad lėktuve esu vienintelis nigeris, neturintis auksinės grandinės ar makiažo blyno ant veido. Man patinka raudonplaukė moteris, keliaujanti susitikti su dukra, kurios nematė jau vienuolika metų. Ji laiko dovanas ant kelių tarsi šventųjų kaulus. „*M'ija*⁸ jau turi *tetas*⁹, – sužnabžda moteris greta sėdinčiam pakeleiviui. – Kai mačiau ją paskutinį kartą, dar vargiai dėlėjo sakinius, o dabar jau moteris. *Imagínate*.¹⁰“ Mėgstu krepšius, kuriuos mano motina supakuoja giminėms, ir visada dovanėlę Magdai. „Kad ir kas nutiktų, privalai jai šitai perduoti.“

Jei čia būtų kitokia istorija, papasakočiau jums apie jūrą. Papasakočiau, kaip jūra atrodo, kai ją išpučia į dangų pro mažitę skylutę. Kai važiuoju iš oro uosto ir matau ją tokią, lyg sukapotą sidabrą, žinau, kad iš tiesų grįžau. Papasakočiau, kiek daug čia nuskurdusių ir susiknisisių nelaimėlių. Albinosų, žvairų nigerių ir *tigueres*¹¹ čia daugiau nei bet kur kitur. Papasakočiau apie eismą, visą vėlyvo dvidešimto amžiaus automobilių istoriją, zujančią gatvėse, apie begalybę sudaužytų automobilių, motociklų, sunkvežimių, autobusų ir begalybę remonto dirbtuvių, priklausančių bet kuriam idiotui su raktu rankoje. Papasakočiau apie pašiūres ir čiaupus, iš kurių niekada neteka vanduo, ir apie juodaodžius plakatuose, ir savo šeimos namą, kuriame įrengtas visuomet veikiantis tualetas, papasakočiau apie savo *abuelo*¹² ir jo rankas, apie tai, koks jis nelaimingas, kad išvažiavau. Dar papasakočiau apie gatvę, kurioje gimiau, *Calle*¹³ XXI, kaip vis negalėjo apsispręsti tapti lūšnynu ar ne, ir taip kamavosi jau daugelį metų.

Bet tai jau būtų kita istorija, o aš turiu užtektinai bėdos ir su šia. Turėsite patikėti. Santo Domingas yra Santo Domingas. Apsimeskime, kad visi žinome, kaip ten viskas vyksta.

Tikriausiai buvau apsirūkęs angelų dulkių¹⁴, nes pirmas pora dienų maniau, kad mudviem gerai. Žinoma, tai, kad buvome užsidarę *abuelo* namuose, varė jai beprotišką nuobodulį, pati man skundėsi, tačiau buvau išpėjęs dėl privalomos viešnagės pas *abuelo*. Maniau, neprieštaraus, paprastai Magda

⁸ Mano dukra (*isp.*).

⁹ Krūtis (*isp.*).

¹⁰ Įsivaizduokite (*isp.*).

¹¹ Dominikietiškas žargonas, paprastai vartojamas žmogui, pažįstančiam gatvių gyvenimą, apsukriam vagižiui, apibūdinti.

¹² Senelį (*isp.*).

¹³ Gatvė (*isp.*).

¹⁴ Narkotinė medžiaga.

neturi problemų dėl *viejitos*¹⁵, bet šįkart ji beveik nekalbėjo, tik muistėsi karštyje ir gėrė po penkiolika buteliukų vandens per dieną. Tik norėjau pasakyti, kad dar prieš prasidedant antrajai dienai palikome sostinę ir autobusiuku dardėjome į salos gilumą. Nepaisant užsitęsios sausras, dėl kurios viskas pasidengė raudonomis dulkėmis, vaizdai buvo nuostabūs. O štai ir aš. Stebiu visą šūdą, kuris pasikeitė per praėjusius metus. *Tigueritos*, prekiaujantys domino ir plastikiniais maišeliais, pripildytais vandens. Ir istorija. Kaip tik čia Truchiljas¹⁶ ir jo draugužiai iš jūrų laivyno užmušė tuos *gavilleros*¹⁷, čia *Jefe* vesdavosi savo draugužes, čia Balageras¹⁸ pardavė savo sielą velniui. Magda atrodė patenkinta. Lingavo galva. Kartais kalbėjosi su manimi. Ką galiu pasakyti, atrodė, kad tarp mūsų tvyrojo gera energija.

Kai dabar pagalvoju, buvo galima pastebėti keistų ženklų. Pirmiausia tai Magda nėra tylenė, ji kalba daug, sumauta *boca*¹⁹. Seniau net buvome susigalvoję tokį dalyką – kai pakeliu ranką ir sakau „pauzė“, ji turi užsičiaupti ir nekalbėti bent jau dvi minutes tam, kad galėčiau suvirškinti visą informaciją, kurią ką tik išvertė ant manęs. Ji susigėsdavo taip sudrausmintą, tačiau ne tiek, kad išgirdusi, jog pertraukėlė baigtą, strimgalviais nepultų tęsti savo istorijos.

Gal čia viskas dėl mano geros nuotaikos. Tai buvo tikriausiai pirmas kartas per kelias savaites, kai pagaliau jaučiausi atsipalaidavęs, kai nesieligiau taip, lyg bet kas gali atsitikti bet kurią akimirką. Mane užknisdavo, kad Magda norėjo kiekvieną vakarą duoti raportą savo draugužėms, lyg tos būtų tikėjusios, jog galiu ją užmušti ar kažką, bet velniop, vis tiek maniau, kad mudviem sekasi jau kur kas geriau.

Buvome apsistoję tokiam pigiam viešbutyje šalia PUCAMAIMA²⁰. Stovėjau lauke ir žiūrėjau į Grižulo Ratus ir užtemusį miestą, kai išgirdau ją verkiant. Pamaniau, kad tai kažkas rimto, radau žibintuvėlį ir apšviečiau patinusį Magdos veidą.

– Ar viskas gerai, *mami*?

Ji papurtė galvą.

– Aš nenoriu čia būti.

– Ką turi omeny?

– Ko tu nesupranti? AŠ NENORIU ČIA BŪTI.

Tai buvo ne Magda, kurią pažinojau. Magda, kurią pažinojau, visada būdavo labai mandagi, visada belsdavosi į duris prieš jas atidarydama.

Aš vos nesurikau: „kas, po velnių, tau negerai?“ Susilaikiau. Tik apkabinau ją, čiūčiavau it kūdikį ir klausinėjau, kas negerai. Ji ilgai verkė, o tada pradėjo kalbėti. Tuo metu grįžo šviesa. Pasirodo, jai nepatiko keliauti lyg valkatai.

– Maniau, kad būsim paplūdimyje, – pasakė ji.

– Būsim. Poryt.

– Ar negalim važiuoti dabar?

Ką aš galėjau padaryti? Ji sėdėjo vienais apatiniais ir laukė, kad aš kažką atsakyčiau. Tai kas gi išsprūdo man iš gerklės?

– Mažyle, darysim viską, ko tik panorėsi.

Paskambinau į viešbutį La Romanoje ir paklausiau, ar galėtume atvykti anksčiau, iš ryto sėdome į ekspresą, kuris mus nuvežė į sostinę, o tuomet į La Romaną. Nesakiau jai nė žodžio, ir ji nieko nesakė man. Atrodė pavargusi ir stebėjo pasaulį pro autobuso langą, lyg būtų tikėjęsis, kad tas prakalbės.

¹⁵ Senukų (*isp.*).

¹⁶ Rafaelis Truchiljas (Rafael Trujillo) – buvęs Dominikos Respublikos diktatorius, jo pravardė buvo El Jefe.

¹⁷ Dominikiečiai, 1916 m. kovoje su įsiveržusiais amerikiečiais.

¹⁸ Choakinas Balageras Rikardas (Joaquín Antonio Balaguer Ricardo) – buvęs Dominikos Respublikos prezidentas.

¹⁹ Burna (*isp.*).

²⁰ „Pontificia Universidad Católica Madre y Maestra“ – pirmasis privatus Romos katalikų universitetas Dominikos Respublikoje.

Trečiąją mūsų „Kaltės išpirkimo turo po salą“ dieną jau žiūrėjome HBO patogiamame namelyje su oro kondicionieriumi. Kaip tik tokioje vietoje noriu būti, kai esu Santo Dominge. Suknistame kurorte. Magda skaitė trapistų vienuolio knygą, spėju, jau geresnės nuotaikos. Aš sėdėjau ant lovos krašto ir vis čiupinėčiau visiškai nebereikalingą žemėlapi.

Galvojau: „Už visą šitą nusipelnau kažko gražaus. Kažko fiziško.“ Kai dėl sekso, tai mes su Magda visada buvom gana atsipalaidavę ir spontaniški, tačiau po to išsiskyrimo viskas pradėjo darytis kažkaip keista. Pirmiausia tai nebesidulkiname taip reguliariai. Man pasiseka, jei gaunu kartą per savaitę. Aš turiu viską pradėti, užvesti ją, kitaip nieko. Ir ji elgiasi taip, lyg pati to visai nenorėtų, kartais iš tiesų nenori, tuomet turiu atvėsti. Tais kartais, kai ji nori mylėtis, turiu ilgai žaisti pirštais jos karštoje vietoje, o tai yra mano būdas inicijuoti visą reikalą, pasakyti: „Nagi, *mami*.“ Tuomet ji atsuka veidą į mane, lyg sakytų: „Esu pernelyg išdidi atvirai priimti ir patenkinti tavo gyvuliškus poreikius, tačiau jei darysi tai, ką darai, aš tavęs nestabdysiu.“

Šiandien viskas prasidėjo be jokių problemų, tačiau maždaug per patį vidurį ji mane sustabdė: „Palauk, mes neturėtume.“

Norėjau žinoti kodėl.

Ji užmerkė akis, lyg būtų buvę gėda pačiai prieš save.

– Pamiršk, – pasakė judindama klubus po manimi, – tiesiog pamiršk.

Nė nenoriu prisipažinti, kur buvome. Kasa de Kampas. Tai kurortas, kurį pamiršo pati gėda. Eiliniam šunsnukiui čia turėtų išties patikti. Tai didžiausias ir turtingiausias kurortas saloje – praeikta tvirtovė, užbarikaduota nuo išorinio pasaulio. *Guachimanes*²¹, povai ir pretenzingai iškarpyti krūmai kur tik apsidairysi. Valstijose reklamuojasi kaip atskira valstybė, tiesą sakant, atrodo, kad taip ir yra. Kurorte yra privatus oro uostas, trisdešimt šešių duobučių golfo laukas ir tokio baltumo paplūdimiai, kad jie tiesiog prašosi sutrypiami. Vieninteliai dominikiečiai, kuriuos čia gali sutikti – iki išprotėjimo turtingi arba tie, kurie keičia patalynę tavo viešbučio kambaryje. Gal pasakysiu tiesiog taip – mano *abuelo*, niekada nėra čia buvęs, jūsiškis tikriausiai irgi ne. Čia yra vieta, kur Garsijos ir Kolonsai²² atvyksta pailsėti po ilgus mėnesius trunkančių žmonių išnaudojimo maratonų, kur vadai susitinka pasidalyti patirtimi su kolegomis iš užsienio. Užsibūk čia per ilgai, ir nė nepastebėsi, kaip neteksi savo paprasto žmogelio statuso.

Nubudome anksti, kad spėtume į pusryčių bufetą, pateikiamą džiaugsmingai nusiteikusių moterų, vilkinčių „Aunt Jemima“²³ kostiumais. Garantuoju, šitos sesės privalo dėvėti ir plaukų tinklelius. Magda užrašinėja atvirukus giminaičiams. Noriu pasikalbėti apie dienos planus, bet vos man pradėjus ji padeda rašiklį į šoną, pasitaiso akinius nuo saulės ir sako:

– Jaučiu spaudimą.

– Kaip aš tave spaudžiu? – paklausiu.

– Tik noriu kartais gauti šiek tiek erdvės. Kiekvieną kartą, kai esu su tavimi, jaučiu, lyg kažko iš manęs nori.

– Erdvės? Ką turi omenyje?

– Na, tarkim, kartą per dieną aš užsiimu savo reikalais, o tu savaisiais.

– Pavyzdžiui, kada? Dabar?

– Nebūtinai dabar, – ji atrodo susierzinusi. – Gal tiesiog eikime į paplūdimį, gerai?

Kai einame iki golfo automobilio, aš vėl pradedu pokalbį:

– Jaučiu, kad atstumi mano šalį, Magda.

– Nebūk juokingas, – ji užmeta ranką man ant kelių, – aš tik noriu atsipalaiduoti. Kas čia blogo?

Saulė pasiutusiai kepina, o vandenyno mėlis visiškai perkrauna smegenims. Kasa de Kampo paplūdimių grožis toks pat neišmatuojamas, kokios neišmatuojamos likusios salos dalies problemos.

²¹ Apsaugos darbuotojai (*isp. žargonas*).

²² Garcías ir Colónsai – turtingos ir garsios Dominikos Respublikos šeimos.

²³ Populiarus blynelių mišinio, sirupo ir kito pusryčių maisto prekių ženklas.

Čia nėra *merengue*²⁴, nėra vaikų, bandančių tau parduoti *chicharrones*²⁵, tik akivaizdžiai stinga melanino kur beapsidairytum. Kas penkiasdešimt metrų ant rankšluosčio išsikėtojęs bet vienas europietiškos išvaizdos idiotas, toks išblyškęs ir baisus, kad atrodo, lyg ką tik būtų išvemtą jūros. Išvaizda jie panašūs į profesorius ar tokius riboto biudžeto intelektualus. Kitas skiriamasis bruožas, kad diduma tų tipų pašonėje glaudžia juodašiknes dominikietes mergaites, tokių gerokai per daug. Tikrai, tos mergaitės negalėtų būti vyresnės kaip šešiolikos, atrodo *puro ingenio*²⁶. Iš to, kaip sumautai toms porelėms sekasi susišnekėti, nesunku nuspėti, kad jos susimetė toli gražu ne *Left Bank*²⁷ laikais.

Magda verčia iš koto įsispraudusi į aukso spalvos bikinį, kurį jos draugužės išrinko vien tam, kad mane pakankintų. O aš vilkiu nutampytus šortus, rėkte rėkiančius: „*Sandy Hook*²⁸ jėga!“ Tenka pripažinti, būdamas viešumoje su pusnuoge Magda jaučiuosi nesmagiai. Uždedu ranką jai ant kelio.

– Tik norėčiau, kad pasakytum, jog myli mane.

– Juniorai.

– O galėtum pasakyti, kad aš tau labai patinku?

– O galėtum palikti mane ramybėje? Dieve, tu prikimbi lyg koks virusas.

Leidžiu saulei čirškinti mane smėlyje. Tai sekina, turiu omenį save ir Magdą. Mes neatrodom kaip pora. Kai ji nusišypsuoja, bičai prašo jos rankos, kai nusišypsau aš, jie pasitikrina, ar tebeturi savo pinigines. Visą laiką čia Magda buvo žvaigždė. Žinot, kaip būna, kai esi saloje su savo mulate mergyte. Autobusuose tik ir girdi: „*Tu sí eres bella, muchacha.*“²⁹ Kaskart man išokus išsimaudyti koks nors Viduržemio jūros regiono meilės žinios skleidėjas pradeda jai repuoti. Žinoma, nesistengiu būti mandagus.

– Gal atsiknisk, *pancho*³⁰, ką? Mes čia leidžiam medaus mėnesį.

Buvo dar toks vienas iki išprotėjimo įkyrus tipelis, atsisėdo šalia mūsų, kad galėtų padaryti jai išpūdį rodydamas savo krūtinės plaukus, tokius vešlius, kad juose paskęsta speneliai. Užuoat jį ignoravusi, Magda pradeda su tuo priskretėliu kalbėtis, pasirodo, jis irgi dominikietis, iš Kisėjos kalvų, prokuroro padėjėjas, mylintis savo žmonės. Sako:

– Geriau jau pats juos kaltinsiu teisme, bent jau žinau, kaip jie mąsto.

Pats sau galvoju: „Šitas tipas panašus į tokį, paskui kurį senais laikais būtų sekusi mūsų nigerių banda.“ Po trijų minučių nebegaliu šito idioto pakęsti ir liepiu Magdai liautis su juo kalbėjus.

Prokuroro padėjėjas sumikčioja:

– Žinau, kad kalbi ne su manimi.

– Tiesą sakant, – atrėžiu, – kaip tik su tavim.

Neįtikėtina, Magda pakyla ir sunkiomis kojomis eina vandens link. Prie jos užpakalio prilipę šiek tiek smėlio. Taip suknistai drasko širdį.

Naujasis pažįstamas kažką veblena, bet jau nebegirdžiu. Žinau, ką ji pasakys grįžusi: „Laikas tau užsiimti tavo reikalais, o man savaisiais.“

Tą vakarą stūmiau laiką prie baseino vietiniame bare „Club Cacique“, Magdos niekur nematyti. Sutikau dominikietę iš Vakarų Niujorko. Stulbinančią, savaime suprantama. *Trigueña*³¹, su pačiomis baisiausiomis cheminėmis garbanomis šioje *Diekmeno*³² pusėje. Ji vardu Liusė. Liusė čia su savo trimis paauglėmis pussėsėmis. Kai nusimeta chalata prieš nerdama į baseiną, pamatau randų tinklą jai ant pilvo.

²⁴ Dominikos Respublikos ir Haičio nacionalinis šokis.

²⁵ Dominikietiškas patiekalas iš keptų kiaulių odelių.

²⁶ Grynas genijus (*isp.*).

²⁷ Paryžiaus rajonas, XX a. pradžioje garsėjęs bohemišku gyvenimu.

²⁸ Paplūdimys Naujajame Džersyje.

²⁹ Esi gražuolė, mergyte (*isp.*).

³⁰ Šnekamojoje ispanų kalboje bendrinis meksikiečių pavadinimas.

³¹ Švelni alyvinė oda (*isp. žargonas*).

³² Niujorko rajonas, kuriame susitelkusi itin didelė dominikiečių bendruomenė.

Dar sutinku du pagyvenusius vyrukus, gurkšnojančius bare konjaką. Prisistato kaip viceprezidentas ir jo asmens sargybinis Barbaras. Mano veide tikriausiai įrašyta, kad esu vaikščiojanti nelaimė. Jie klauso manęs, tarsi patys būtų porelė *capos*³³, o aš pasakočiau apie žmogžudystę. Jie užjaučia. Nors lauke koks tūkstantis laipsnių ir uodai zvimbia taip garsiai, lyg ruoštųsi užkariauti pasaulį, tie veikėjai dėvi prabangius kostiumus, o Barbaras net pasirišęs kaklaskarę. Kartą jam vos neperrėžė gerklės, todėl dabar tenka dengti randą.

– Aš kuklus vyrukas, – sako.

Palieku juos ir einu paskambinti į kambarį. Magdos nėra. Pasiteirauju registratūroje – žinučių nėra. Grįžtu į barą ir šypsaisi.

Viceprezidentas – jaunuolis įkopęs į ketvirtą dešimtį, kaip *chupabarrío*³⁴ jis visai nieko. Pataria man susirasti kitą moterį. Tegu būna *bella*³⁵ ir *negra*³⁶. Kasandra – pagalvoju.

Viceprezidentas pamoja ranka ir trejetas *Barceló*³⁷ taurelių atsiranda ant mūsų stalo taip greitai, jog pamanytum, kad esam kokiame mokslinės fantastikos filme.

– Pavydas yra geriausias būdas greitai pradėti santykius, – sako viceprezidentas. – Sužinojau tai, kai studijavau Sirakūzuose. Pašok su kita moterimi, šok su ja *merengue* ir žiūrėk, ar pasius tavo *jeva*³⁸.

– Turi omeny pasius ir puls daužytis.

– Ji tau trenkė?

– Kai sužinojo, davė tiesiai į šonkaulius.

– *Pero, hermano*³⁹, kodėl jai pasakei? – nori žinoti Barbaras. – Kodėl neneigei?

– *Compadre*⁴⁰, jai atsiuntė laišką. Ten buvo įrodymų.

Viceprezidentas nuostabiai nusišypso, ir aš supratau, kodėl jis – viceprezidentas.

Vėliau, kai grįžau namo, papasakojau visą šitą istoriją motinai. Ji paaiškino man, kas per prezidentas šitas veikėjas.

– Trenkia tik tuomet, kai joms rūpi.

– Amen, – suniurna Barbaras, – amen.

Visos magdos draugės sako, kad buvau jai neištikimas todėl, kad aš – dominikietis, kad visi dominikiečiai esame šunys, kuriais negalima pasitikėti. Abejoju, ar galiu kalbėti visų Dominikos vyrų vardu, tačiau dar labiau abejoju, kad galėtų jos. Mano galva tai ne genai; tam buvo priežasčių. Blogų įtakų.

Tiesa ta, kad nėra pasaulyje tokių santykių, kuriuose kartkartėmis nepasitaikytų oro duobių. Kas jau kas, o mudu su Magda tai tikrai su tokiomis susidūrėme.

Gyvenau Bruklina, ji su saviškiais – Džersyje. Kiekvieną dieną kalbėdavomės telefonu, savaitgaliais susitikdavome. Paprastai aš važiuodavau pas ją. Tai buvo tikrų tikriausias Džersio gyvenimas – prekybos centrai, tėvai, filmai, daug televizijos. Po metų draugystės buvome tokie. Mūsų santykiai nebuvo saulė, mėnulis ir žvaigždės, nebuvo ir šūdas. Ypač šeštadienio rytai mano bute, kai ji ruošdavo kavą *campo*⁴¹ būdu, perkošdama pro kažkokį į kojine panašų daikčiuką. Iš vakaro pranešdavo tėvams, kad liks nakvoti pas Klaribelę, jie turėjo numanyti, kur Magda iš tikrųjų, tačiau niekada nieko nesakydavo. Rytais ilgai miegodavau, o ji skaitydavo lėtai kasydama man nugarą, kai būdavau pasiruošęs nubusti, pradėdavau ją bučiuoti ir bučiuodavau tol, kol išgirsdavau:

– Dieve, Juniorai, aš drėkstu.

³³ Mafijos bosas (*isp.*).

³⁴ Šiame kontekste – korumpuotas politikas, besinaudojantis savo padėtimi (*isp.*).

³⁵ Graži (*isp.*).

³⁶ Juoda (*isp.*).

³⁷ Dominikietiškas romas.

³⁸ Moteris (*isp.*).

³⁹ Betgi, broli (*isp.*).

⁴⁰ Drauge, bendre (*isp.*).

⁴¹ Kaimo (*isp.*).

Nebuvau nelaimingas ir nelaksčiau paskui kitas mergas kaip kai kurie nigeriai. Žinoma, nužvelgdavau kitas moteris, net šokdavau su jomis, kai išeidavau pasilinksinti, tačiau nerinkau telefono numerių, nieko panašaus.

Aišku, nėra taip, kad kai matai savo žmogų vos kartą per savaitę, reikalai neatšąla. Atšąla dar ir kaip. To nepastebi, kol nauja pupa dideliu užpakaliu ir aštriu liežuviu nepasirodo darbe. Tokia, kuri iškart kone lipa ant tavęs, vis liečiasi ir dejuoja apie kažkokį *moreno*⁴², su kuriuo susitikinėja ir kuris šūdinai su ja elgiasi. Pasak jos, juodi bičai niekada nesupras ispanių.

Kasandra. Ji organizuodavo futbolo lažybas ir spręsdavo kryžiažodžius kalbėdama telefonu, dar labai mėgo džinsinius sijonus. Įpratome eiti kartu pietauti ir vis išitraukdavome į tą patį pokalbį. Aš jai patarinėdavau mesti *moreno*, ji man – susirasti merginą, kuri mokėtų dulkintis. Pirmąją mūsų pažinties savaitę padariau klaidą prasižiodamas, kad mūsų su Magda seksas nebuvo pirmos rūšies.

– Dieve, kaip man tavęs gaila, – juokdavosi Kasandra, – iš Ruperto bent jau gaunu A klasės pimpalą.

Pirmąją naktį, kai tai padarėm (buvo gerai, mergytė neskambijo be reikalo), jaučiausi taip šūdinai, kad negalėjau miegoti. Nepadėjo nė tai, kad ji buvo viena iš tų sesių, kurių kūnai tobulai dera prie tavojo. Aš vis galvojau: „Ji žino.“ Dar būdamas lovoje paskambinau Magdai paklausti, ar viskas gerai.

– Tu skambi keistai, – pasakė ji.

Prisimenu Kasandrą, spaudžiančią mano koją tarp savųjų, ir kaip atsakiau Magdai:

– Tiesiog pasiilgau tavęs.

Dar viena tobula diena Karibuose, o vienintelis dalykas, kurį man Magda pratarė, yra: „paduok losjoną.“ Šįvakar bus vakarėlis. Visi kurorto svečiai kviečiami. Pageidaujama dėvėti kostiumą, tačiau neturiu nei tinkamų drabužių, nei energijos puoštis. O Magdai nekyla tokių problemų – išispraudžia į itin aptemptas auksines kelnes ir užsimeta prie jų derančią palaidinę, iš po kurios žybčioja jos auskaras bamboje. Magdos plaukai tokie žerintys ir tamsūs, prisimenu, kaip pirmą kartą pabučiavau tas garbanas klausdamas:

– Kur yra žvaigždės?

O ji atsakė:

– Truputį žemiau, *papi*⁴³.

Pagaliau mes abu priešais veidrodį. Aš dėviu laisvas kelnes ir apsiglamžiusius marškinius. Ji dažosi lūpas. Visada tikėjau, kad raudona spalva buvo išrasta joms, *Latinas*⁴⁴.

– Gerai atrodom, – sako ji.

Tai tiesa. Mano optimizmas po truputį grįžta. Galvoju: „Tai bus susitaikymo naktis.“ Apkabinu, o ji nė nemirktelėdama meta bombą: „Šią naktį man reikia erdvės.“

Mano rankos nukąra.

– Žinojau, kad tai tave sunervins, – sako.

– Žinai, esi kalė.

– Nenorėjau čia važiuoti. Tu privertei mane.

– Jei nenorėjai čia važiuoti, kodėl, po velnių, neužteko drąsos taip ir pasakyti?

Tai tęsėsi kurį laiką, kol galiausiai nebeiškenčiau:

– Velniop, išeinu.

Jaučiuosi atrištas ir neturiu žalio supratimo, kas dabar bus. Tai žaidimo pabaiga ir, užuot griebęsis visų įmanomų priemonių, užuot *pongándome más chivo que un chivo*⁴⁵, tiesiog gailiuosi savęs, *como un parigüayo sin suerte*⁴⁶. Vis galvoju: „Nesu blogas bičas, nesu blogas.“

⁴² Tamsaus gymio žmogus (*isp.*).

⁴³ Mažybinis kreipinys į vyrą, vartojamas Lotynų Amerikoje.

⁴⁴ Lotynų amerikietės (*isp.*).

⁴⁵ Nėręsis iš kailio (*isp.*).

„Cacique“ klubas sausakimšas. Ieškau tos merginos, Liusės. Bet sutinku tik viceprezidentą ir Barbarą. Ramiame baro kampe jie gurkšnoja konjaką ir ginčijasi, ar pagrindinėse futbolo lygose yra penkiasdešimt šeši ar penkiasdešimt septyni dominikiečiai. Jie duoda man šiek tiek vietos ir patapšnoja per petį.

– Šita vieta mane žudo, – sakau.

– Kaip dramatiška. – Viceprezidentas ieško raktų kostiumo kišenėje. Jis dėvi tuos odinius itališkus batus, kurie atrodo lyg pintos šlepetės. – Ar norėtum su mumis pasivažinėti?

– Žinoma, – atsakau. – Kodėl gi ne, po velnių.

– Norėčiau tau parodyti vietą, kur gimė mūsų tauta.

Prieš išeidamas dar užmetu akį į minią. Atvyko Liusė. Ji viena baro gale, vilki lengvą juodą suknelę. Susijaudinusi nusišypso, pakelia ranką, galiu matyti blogai nuskustą juodą plotą jos pažastyje. Ant drabužių ryškėja prakaito dėmės, jos gražios rankos nusėtos uodų įkandimais. Galvoju, kad turėčiau pasilikti, tačiau kojos neša mane iš klubo.

Visi trys susigrūdame į juodą diplomatų BMW. Aš su Barbaru dalijuosi užpakalinę sėdynę, viceprezidentas vairuoja. Kasa de Kampo ir La Romanijos beprotybė lieka už mūsų, netrukus viskas ima kvėpėti perdirbamomis nendrėmis. Keliai tamsūs – turiu omeny, visiškai jokių sušiktų šviesų – automobilio žibintuose lyg biblinė ryškštė sklando vabalų spiečiai. Siunčiame ratu konjaką. Aš su viceprezidentu, pagalvoju: „Kas per šūdas?“

Viceprezidentas kalba apie dienas, praleistas šiauriniame Niujorke, Barbaras irgi kalba. Jo kostiumas susiglamžęs, cigaretę laikanti ranka dreba. Tikras sušiktas apsauginis. Pasakoja man apie savo vaikystę San Chuane, šalia sienos su Haičiu. Liborijos kaimą.

– Norėjau būti inžinieriumi, – sako, – norėjau statyti mokyklas ir ligonines savo *pueblo*⁴⁷.

Nesiklausau jo; galvoju apie Magdą, apie tai, kaip tikriausiai niekada daugiau neberagausiu jos *chocha*⁴⁸.

Išlipę iš automobilio keberiojamės šlaitu aukštyn, braunamės pro krūmus, *guineo*⁴⁹ ir bambukus, uodai ryja mus taip, lyg būtume pagrindinis dienos patiekalas. Barbaras turi milžinišką žibintuvėlį – tamsos naikintoją. Viceprezidentas keikiasi mindamas taką ir vis kartoja, kad jau turėtų būti kažkur čia ir kad štai ką jis gauna po tiek laiko, praleisto savo poste. Tik tuomet pastebiu, kad Barbaras laiko didžiulį automatą ir jo rankos jau nebedreba. Jis nežiūri nei į mane, nei į viceprezidentą, klausosi. Nebijau, tačiau viskas darosi pernelyg keista.

– Koks čia ginklas? – paklausiu kasdieniškai.

– AP-90.

– Kas per velnias?

– Iš seno padaryta nauja.

„Puiku, – galvoju, – filosofas.“ Tuo metu viceprezidentas šūkteli mums. Paėjėju arčiau ir pamatau jį stovint virš duobės. Žemė raudona. Boksitas. Duobė juodesnė už bet kurį mūsų.

– Čia – Jagua urvas, – praneša viceprezidentas giliu, pagarbiu balsu, – vieta, kur gimė *Tainos*⁵⁰.

Kilsteliu antakį:

– Maniau, jie iš Pietų Amerikos.

– Čia kalbam mitologiškai.

Barbaras nukreipia žibintuvėlį gilyn į urvą, tačiau tai ne ką tepadeda.

– Norėtum pamatyti, kas viduje? – paklausia manęs viceprezidentas.

⁴⁶ Kaip tuščiakalbis be sėkmės (*isp.*).

⁴⁷ Kaime (*isp.*).

⁴⁸ Moters lyties organas (*isp. žargonas*).

⁴⁹ Bananas (*isp.*).

⁵⁰ Tainų gentis (*isp.*).

Numanau, kad turėjau atsakyti „taip“, nes Barbaras paduoda man žibintuvėlį, jiedu griebia mane už kojų ir nuleidžia galva žemyn į duobę, iš kišenių išbyra monetos. *Bendiciones*⁵¹. Beveik nieko nematau, tik keistų spalvų sudūlėjusias urvo sienas. Girdžiu viceprezidentą šaukiant man žemyn:

– Argi ten ne gražu?

Čia tobula vieta išvalgomis, tobula vieta tapti kažkuo geresniam. Viceprezidentas turbūt ir pats matė savo ateitį kabėdamas šioje tamsoje – kaip stums vargšus iš jų pašiūrių, taip pat ir Barbaras turėjo matyti, kaip pirsks namą savo motinai, kaip mokys ją naudotis oro kondicionieriumi. Tik ne aš. Vienintelis dalykas, apie kurį galėjau galvoti ten kabėdamas, buvo pats pirmasis mūsų su Magda pokalbis. Radžerse. Mes laukiame E autobuso Džordžo gatvėje, ji vilki purpurinės spalvos drabužius. Įvairiausius purpurinės atspalvius.

Štai tuomet supratau, kad viskas baigta. Kai pradedi galvoti apie pradžią, žinai, kad tai – pabaiga.

Verkiu, kai jie ištraukia mane, viceprezidentas pasipiktina:

– Jėzau, nebūk gi tokia merga.

Tai turėjo būti kažkokie rimti salos vudu burtai – pabaiga, kurią mačiau urve, atėjo iš tikrųjų. Kitą dieną grįžome į Valstijas. Po penkių mėnesių gavau laišką iš savo buvusios. Tuo metu jau susitikinėjau su kita, bet Magdos raštas vis vien išsprogdino kiekvieną oro molekulę mano plaučiuose.

Pasirodo, ji taip pat su kažkuo susitikinėjo. Labai mielas vaikinai – dominikietis, visai kaip aš. „Tik šitas iš tiesų mane myli“, – rašė ji.

Bet jau šuoliuoju su savo pasakojimu per toli. Turėčiau baigti atskleisdamas jums, koks didelis kvailys buvau.

Kai tą naktį grįžau į trobelę, Magda jau laukė manęs viską susipakavusi. Atrodė, lyg būtų raudojusi.

– Rytoj važiuoju namo, – pasakė.

Atsisėdau šalia. Paėmiau jos ranką.

– Mums dar gali pavykti, tereikia pasistengti.

⁵¹ Palaiminimai (*isp.*).

Nilda

Nilda buvo mano brolio mergina.

Šitaip prasideda visos istorijos.

Domikietė, vietinė, ji turėjo labai ilgus plaukus, kokius nešioja konservatyvios krikščionės, ir dar tokią krūtinę, kad jūs nepatikėtumėte – turiu omeny aukščiausios klasės. Kai motina užmigdavo, jiedu su Rafa nusliūkindavo į mūsų miegamąjį rūsyje ir tvatindavosi plyšaujant radijui. Ir manęs negalėjo vyti lauk, nes jei motina būtų išgirdusi kažką krebždant viršuje ant sofos, visų šiknos kaip reikiant degtų. Kadangi nesinorėjo praleisti nakties lauke po krūmu, nebuvo kitos išeities.

Rafa neleisdavo kone jokio garso, girdėdavosi tik kažkas panašaus į sunkų kvėpavimą. Triukšmararė buvo Nilda. Atrodydavo, lyg ji iš visų jėgų bandytų sulaikyti verksmą. Buvo pasiutusiai keista to klausytis. Nilda, su kuria užaugau, buvo viena tyliausių mergaičių, kokias tik gali sutikti. Ji nuleisdavo plaukų sieną sau ant veido ir skaitydavo „Naujuosius mutantus“, niekada į nieką tiesiai nepažvelgdavo, išskyrus tada, kai žiūrėdavo pro langą.

Bet taip buvo prieš jai užsiauginant krūtinę. Prieš juodiems plaukams pavirstant iš autobuse tampomų kasų į tamsoje kedenamas garbanas. Naujoji Nilda dėvėjo aptemptas kelnės ir „Iron Maden“ marškinėlius; ji pabėgo nuo savo motinos ir apsigyveno globos namuose; miegojo su Toniu, Nestoru ir mažuoju Antoniu iš Parkvudo – vyresniais vyrų. Nilda daug laiko leido mūsų namuose, nes nekeitė savo motinos – kaimynystėje pagarsėjusios *borracha*⁵². Rytais, kad nesusidurtų su mūsų motina, išsliūkindavo dar prieš jai atsibundant. Laukdavo autobuso įprastinėje stotelėje, kad atrodytų, lyg važiuoja iš savo namų. Vakarykščiai drabužiai, riebaluoti plaukai – visi laikė ją apskretėle. Laukdavo mano brolio ir su niekuo nesikalbėdavo, niekas nesikalbėdavo su ja, visada buvo iš tų tylių, šiek tiek atsilikusių mergaičių, kurios, jei prakalbėtų, būtinai įtrauktų pašnekovą į nesibaigiančių kvailių istorijų liūną. Jei Rafa nusprendavo neiti į mokyklą, ji lūkuriuodavo prie mūsų buto, kol motina išeidavo į darbą. Kartais Rafa ją iškart įleisdavo. Kartais jis ilgai miegodavo, o Nilda laukdavo kitoje gatvės pusėje dėliodama raides iš akmenukų, kol pamatydavo jį svetainėje.

Ji turėjo dideles kvailas lūpas, liūdną mėnulio veidą ir pačią sausiausią odą. Nuolat tepdavo ją losjonu ir keikdavo *moreno*⁵³ tėvą, iš kurio ją paveldėjo.

Atrodė, lyg ji nuolat lauktų mano brolio. Kai naktimis pasibeldavo – įleisdavau, sėdėdavome ant sofos, kol Rafai baigdavosi darbas kilimų fabrike ar kol jis grįš iš sporto salės. Parodydavau savo naujausius komiksus, ir ji labai atidžiai juos skaitydavo, bet vos pro duris įžengus Rafai, Nilda šveisdavo komiksus man ant kelių ir puldavo jam į glėbį. „Pasiilgau tavęs“, – sakydavo mažos mergaitės balsu, Rafa juokdavosi. Kad būtumėte ji matę tais laikais – veido kaulai lyg šventojo. Tada atsiverdavo *Mami*⁵⁴ kambario durys, Rafa prieidavo prie jos kaubojaus žingsniu ir klausdavo: „Turi ko nors man užvalgyt, *vieja*⁵⁵?“ – „*Claro que sí*“⁵⁶, – atsakydavo ji dėdamasi akinius.

Jis valdė mus visus. Valdė taip, kaip gali tik gražus nigeris.

Kartą, kai Rafa vėlavo grįžti iš darbo ir mes ilgai sėdėjome bute vieni, paklausiau apie globos namus. Buvo likę trys savaitės iki mokslo metų pabaigos ir visi jau buvo įžengę į nieko neveikimo periodą. Man buvo keturiolika, skaičiau „Dalgreną“⁵⁷ jau antrą kartą. Turėjau IQ, kuriuo galėjau visus ištaškyti, tačiau nė nemirktelėjęs būčiau keitęs jį į nors pusėtinai patrauklų veidą.

⁵² Girtuoklė (*isp.*).

⁵³ Tamsaus gymio (*isp.*).

⁵⁴ Šiame kontekste mama (*isp. žargonas*).

⁵⁵ Senute, sene (*isp.*).

⁵⁶ Žinoma, kad taip (*isp.*).

⁵⁷ Samuelio R. Delany mokslinės fantastikos knyga.

- Buvo visai neblogai, – pasakė. Ji vis tampė berankovės palaidinės viršų, vėdindama krūtinę.
- Maistas prastas, tačiau gyvenau su daugybe simpatišku vyrų, visi ten manęs norėjo.

Ėmė kramtyti nagą.

- Net tie, kurie ten dirbo, skambinėjo, kai išvažiavau.

Vienintelė priežastis, kodėl Rafa norėjo Nildos, buvo ta, kad jo paskutinė rimta mergina grįžo į Gajaną. Ji buvo pusiau afrikietė, pusiau indė, turėjo vieną didžiulį suaugusį antakį ir nuostabią odą. Na, o Nilda tiesiog prilipo prie jo. Nors buvo vos pora mėnesių kaip grįžusi, spėjo pelnyti *cuero*⁵⁸ reputaciją. Dauguma dominikiečių merginų čia buvo akylai saugomos, matėme jas autobuse ir mokykloje, kartais prekybos centre, tačiau jų šeimoms buvo ne paslaptis, kas per *tigueros* trainiojosi gatvėmis, todėl joms buvo uždrausta leisti su mumis laiką. Nildos niekas nesaugojo. Ji buvo viena iš tų, kurias vadinome rudosiomis šiukšlėmis. Jos mama buvo rimtai įklimpusi alkoholikė, nuolat šmirinėdavo po Pietų Embėjų su savo baltaisiais draugužiais. Nilda galėjo daryti ką panorėjusi, ir, patikėkite, darė. Ji tyrinėjo pasaulį, vyrai pravažiuojančiuose automobiliuose tyrinėjo ją. Dar iki man sužinant, kad grįžo iš globos namų, ją jau prigavo toks pagyvenęs nigeris iš galinio buto, laikė ant savo pimpalo gerus keturis mėnesius. Išvežiodamas laikraščius matydavau jį suskretusiam surūdijusiam „Pontiake“. Tam kiauliasnukiui buvo kokie trys šimtai metų, bet jis turėjo mašiną, įrašų kolekciją ir kalną fotografijos albumų iš Vietnamo karo laikų. Be to, pirkdavo Nildai drabužius, kad ši galėtų išlįsti iš savo senųjų skarmalų, todėl mergužėlė buvo kaip reikiant jį išsižiūrėjusi.

Nekenčiau šito Nigerio visa savo esybe, bet apie jos vyrus su Magda niekada nekalbėdavome. Kartais paklausdavau, kaip einasi su raukšlėtuju pimpalu, o ji užsiraukdavo ir nepratardavo man nė žodžio. Tada gaudavau raštelį: „Noriu, kad gerbtum mano vyrą.“ – „Aha“, – atrašydavau. O tada tas senis ėmė ir atšoko nuo jos, niekas nežinojo, kur jis dingo – įprastas scenarijus šiame rajone. Pora mėnesių ji tampėsi su tomis katėmis iš Parkvudo. Ketvirtadieniais – komiksų dienomis – užsukdavo pasižiūrėti, ką naujo nusipirkau, ir pasakodavo, kokia buvo nelaiminga. Mes sėdėdavome kartu iki sutemų, o tada supypsėdavo pranešimų gaviklis, ir ji sakydavo turinti eiti. Kartais pavykdavo sugriebti ir pasodinti atgal ant sofos, ir mes dar ilgai sėdėdavome, aš laukdavau, kol ji išimylės mane, ji laukdavo bet ko. Kitais kartais Nilda būdavo rimčiau nusiteikusi.

- Turiu eiti pasimatyti su savo vyru, – sakydavo.

Vieną tokią komiksų dieną ji sutiko mano brolių, grįžtantį iš bėgimo treniruotės. Tu metu Rafa vis dar boksavosi, jo kūnas buvo kaip nulietas, ištreniruoti krūtinės ir pilvo raumenys atrodė kaip iš Frazeto piešinių. Jis atkreipė dėmesį į Nildą dėl jos absurdiškų šortų ir mažyčių marškinėlių, iš po kurių kyšojo plonytė pilvo riebalų raukšlėlė. Rafa nusišypsojo, ji iškart surimtėjo ir, atrodo, pasijuto nepatogiai. Jis paprašė paruošti šaltos arbatos, o ji atkirto, kad gali pasiruošti pats.

- Esi čia viešnia, – skėlė Rafa, – turi užsidirbti savo dalį.

Vos tik jam nuėjus į dušą, Nilda puolė maišyti arbatos, liepia liautis, bet ji nesiklausė. Viską išgėrėme.

Norėjau perspėti ją, papasakoti, koks monstras yra Rafa, tačiau Nilda jau krito jam po kojomis šviesos greičiu.

Kitą dieną sugedo Rafos automobilis (koks sutapimas), taigi į mokyklą jis važiavo autobusu. Eidamas pro mus griebė Nildai už rankos ir pastatė ją ant kojų.

- Atsiknisk.

Jos akys buvo nudelbtos į grindis.

- Tik noriu tau kai ką parodyti, – pasakė Rafa.

Ji bandė ištraukti ranką, tačiau visas kūnas rodė, kad yra pasiruošusi sekti paskui mano brolių.

- Nagi, einam, – dar patempė, ir galų gale Nilda nuėjo su juo.

- Pasaugok mano vietą, – tarstelėjo ji per petį.

- Nesuk dėl to galvos, – atsakiau.

⁵⁸ Paleistuvės (dominikietiškas žargonas).

Dar prieš autobusui įsukant į 516-ąją Nilda jau sėdėjo mano broliui ant kelių, Rafos ranka buvo taip giliai jai po sijonu, kad atrodė, lyg atliktų kokią chirurginę operaciją. Išlipant iš autobuso Rafa pasivedė mane į šoną ir prikišo savo pirštus man prie nosies.

– Pauostyk, – pasakė, – štai kas blogai su moterimis.

Tą dieną nebuvo įmanoma prisiartinti prie Nildos. Ji atmetė plaukus ir išdidžiai triumfavo. Net baltosios mergytės buvo girdėjusios apie mano pernelyg raumeningą beveik dvilyktoką brolių ir juo žavėjosi. Nilda sėdėjo kitame pietų stalo gale ir kažką šnabždėjosi su merginomis, mes su draugais valgėme šūdinus sumuštinčius ir kalbėjomės apie *X-menus* (tai buvo dar tie laikai, kai kalbėti apie *X-menus* buvo visai normalu). Kad ir kaip nesinorėtų, tenka pripažinti siaubingą, bet akivaizdžią tiesą: visos dėmesio vertos mergos veržėsi pas gimnazistus kaip uodai į šviesą, ir ne mūsų, jaunėlių, jėgoms buvo ką nors pakeisti. Vienas mano draugų – José Negrón, kitaip Jonas Juodis, – priėmė visą šitą Nildos reikalą itin jautriai, manė, kad turėjo su ja rimtų šansų. Iškart po to, kai Nilda grįžo iš globos namų, Juodis laikydavo jos ranką autobuse, ir nors Nilda susitikinėdavo su kitais, jis niekada nepamiršdavo to specialaus judviejų ryšio.

Buvau rūsyje, kai trečiąją naktį jie tai padarė. Tą pirmą kartą nė vienas neišleido jokio garso.

Jie susitikinėjo visą vasarą, nepamenu, kad kas svarbaus būtų įvykę per tą laiką. Su savo apgailėtina gauja kopdavome į Morgan Kriką ir maudėmės vandenyje, persismelkusiame sąvartyno kvapo; kaip tik tuo metu prasidėjo mūsų eksperimentai su alkoholiu, Juodis vogdavo butelius iš tėvo barelio, o tada tuštindavome juos ant sūpynių už namo. Dėl karščio ir dėl to keisto jausmo, kuris labai dažnai užguldavo krūtinę, tiesiog sėdėdavau namuose su broliu ir Nilda. Rafa visą laiką būdavo pavargęs ir išblyškęs: buvo dienų klausimas, kada tai nutiks. Sakydavau:

– Pasižiūrėk į save, baltasis vaike.

O jis atkirsdavo:

– Pats pasižiūrėk, juodas šlykštus nigeri.

Jam nesinorėjo nieko daryti, be to, automobilis irgi visiškai subyrėjo, tad dažniausiai tiesiog sėdėdavome oro kondicionieriaus vėsinafame kambaryje ir žiūrėdavome televizorių. Rafa nusprendė, kad negrįš į mokyklą, jo perkalbėti neįstengė nė sielvartaujanti motina, kuri kasdien po penkis kartus bandydavo įkirsti jam proto. Rafa buvo nepajudinamas. Mokslai niekada nebuvo jo stiprioji pusė, o po to, kai tėvukas paliko mus dėl dvidešimt penkerių metų pupos, Rafa nusprendė, kad nebėra jokios prasmės apsimetinėti.

– Norėčiau išvažiuoti į ilgą kelionę, pamatyti Kaliforniją prieš jai nuskestant vandenyne.

– Kalifornija.

– Jo, Kalifornija. Nigeris ten gali kaip reikiant pasidraskyti.

– Ir aš norėčiau, – įsiterpė Nilda, bet Rafa jai nieko neatsakė, tik užsimerkė, galėjai matyti kaip stipriai jam skauda.

Retai tesikalbėjome apie tėvą. Paprasčiausiai džiaugiausi, kad nebegaunu į šikną, bet kai pačioje Paskutinio Didžiojo Dingimo pradžioje paklausiau Rafos, kur, jo galva, gali būti tėvas, tas atrėžė:

– Lyg man rūpėtų.

Pokalbio pabaiga. Pasaulis be pabaigos.

Tomis dienomis, kai būdavo taip nuobodu, kad nigeriai jau visai eidavo iš proto, traukdavome į baseiną, kur mus įleisdavo nemokamai, nes Rafa pažinojo vieną gelbėtoją. Aš plaukiodavau, o Nilda traukdavo į žygius aplink baseiną vien tam, kad galėtų pasirodyti išispraudusi į savo ankštą bikinį. Rafa drybsodavo pavėsyje ir viską stebėdavo. Kartais pasikviesdavo mane ir kurį laiką sėdėdavome kartu, jis užsimerkdavo, o aš žiūrėdavau, kaip nuo mano baltų kojų džiūsta vanduo, tada liepdavo grįžti į baseiną. Kai Nilda baigdavo savo žygį, atsiklaupdavo šalia Rafos, o jis ilgai ją bučiuodavo bėgiodamas rankomis per nugarą. „Nėra nieko geresnio už penkiolikmetę barškinti tinkamame kūne“, – sakė tos rankos ar bent jau man taip atrodė.

Juodis juos visą laiką stebėdavo.

– Kokia puiki, mielai laižyčiau jos šiknaskylę ir paskui viską pasakočiau jums, nigeriai, – sakydavo.

Gal ir galvočiau, kad tie du labai mieli, jei nebūčiau žinojęs, kas Rafa per vienas. Jis galėjo atrodyti *enamorado*⁵⁹, tačiau orbitoje be Nildos visada sukosi dar bent kelios išprotėjusios mergos. Pavyzdžiui, ta baltoji šiukšlė iš Sajerevilio arba juodukė iš Amsterdamo kaimo, kuri kartais likdavo nakvoti. Kai jie dulkindavosi, garsas primindavo krovinių traukinį. Niekaip negaliu prisiminti, kuo ji vardu, tačiau vis dar matau, kaip nuo cheminio šukavimo išsipūtusi galva švyti nakties prieblandoje.

Rugpjūtį Rafa metė darbą kilimų fabrike, sakė, kad jaučiasi pernelyg pavargęs. Kartais rytais jam taip skaudėdavo kojų kaulus, kad nepajėgdavo iš karto pakilti iš lovos.

– Romėnai sutrupindavo tokias metalinėmis kuokomis, – pasakiau masažuodamas jo blauzdas, – skausmas iškart tave nužudytų.

– Puiku, pralinksmink mane, sušiktas šunsnuki.

Vieną dieną Mami nuvežė jį į ligoninę pasitikrinti, kai grįžo, radau sėdinčius ant sofos, žiūrėjo televiziją, lyg nieko nebūtų nutikę. Jie laikėsi už rankų, o Mami atrodė tokia mažutė šalia Rafos.

– Na?

– Gydytojas mano, kad man anemija, – truktelėjo pečiais Rafa.

– Anemija nėra taip jau blogai.

– Jo, – atsakė karčiai, – ačiū Dievui už „Medicaidą“⁶⁰.

Televizoriaus šviesoje jis atrodė siaubingai.

Tai buvo vasara, kada viskas, kuo tapsime, jau pradėjo sklandyti mums virš galvų. Merginos ėmė pastebėti mane; buvau neišvaizdus, bet mokėjau klausytis ir turėjau boksininko raumenis. Kitame gyvenime iš manęs gal ir būtų kas išėję – išprotėjusios *novias*⁶¹, darbai ir meilės jūra, tačiau čia turėjau nuo vėžio mirštantį brolių ir manęs laukiančią didelę tamsią gyvenimo dėmę – mylią juodo ledo priešaky.

Vieną naktį, likus maždaug porai savaitių iki mokslo metų pradžios, Nilda pradėjo pasakoti Rafai savo ateities planus (tikriausiai jie manė, kad miegu). Manau, net ji žinojo, kas tuoj nutiks. Klausytis Nildos pasakojimo buvo bene liūdniausias dalykas, kokį tik gali įsivaizduoti. Ji norėjo ištrūkti iš motinos namų ir atidaryti prieglaudą pabėgusiems vaikams. Ten būtų ištis puiku – vieta normaliems vaikams, turintiems problemų. Tikriausiai labai ji mylėjo, nes vis kalbėjo ir kalbėjo. Žmonės dažnai pasakoja apie tokį nenutrūkstamą srautą, bet tą naktį aš tikrai jį girdėjau, tai buvo taip vientisa, viskas kovojo ir tobulai derėjo tuo pat metu. Rafa nieko nesakė. Nežinau, ar buvo panardinęs rankas Nildos plaukuose, ar ignoravo ją. Kai Nilda baigė, jis nė neištarė „oho“. Man norėjosi nusižudyti iš gėdos. Maždaug po pusvalandžio ji atsikėlė ir apsirengė. Jei būtų galėjusi mane matyti, būtų supratusi, kokia graži man atrodė. Išsuko į kelnes ir užsitraukė jas vienu judesiu, įtraukė pilvą, kol sagstėsi sagas.

– Iki greito, – pasakė.

– Mhm, – atsakė jis.

Kai Nilda išėjo, Rafa įsijungė radiją ir pradėjo daužyti kriaušę. Lioviasi apsimetinėjęs, kad miegu. Atsisėdau ir įsistebeilijau į jį.

– Susipykot ar ką?

– Ne, – papurtė galvą.

– Kodėl ji išėjo?

Atsisėdo ant mano lovos krašto. Jo krūtinė prakaitavo.

– Nes turėjo išeiti.

– Bet kur ji eis?

⁵⁹ Įsimylėjęs (*isp.*).

⁶⁰ Mažas pajamas turintiems gyventojams taikomas sveikatos draudimas JAV.

⁶¹ Merginos, sužadėtinės (*isp.*).

– Nežinau, – jis labai švelniai uždėjo delną man ant veido, – ko nežiūri savų reikalų?

Po savaitės Rafa jau susitikinėjo su kažkokia kita mergina. Ji buvo iš Trinidado, *coco pañyol*⁶², turėjo tokį pasiutusiai nenatūralų britišką akcentą. Tada visi mes tokie buvome. Nė vienas nenorėjome būti nigeris. Nė už ką.

Manau, praėjo kokie dveji metai. Mano brolio jau nebebuvo, o aš sėkmingai yriausi visiško nukvaišimo link. Nuolat praleidinėjau pamokas, neturėjau draugų, daugiausia sėdėdavau namuose ir žiūrėdavau *Univisión*⁶³ arba eidavau į šiukšlyną ir iki apakimo rūkydavau *mota*⁶⁴, kurią šiaip jau turėjau pardavinėti. Nildai irgi ėjosi ne per geriausiai. Nors daugelis dalykų, kurie jai nutiko, neturėjo nieko bendra nei su manimi, nei su mano broliu. Dar porą kartų įsimylėjo, ypač rimtas reikalas buvo su tokiu *moreno* sunkvežimio vairuotoju, kuris nusivežė ją į Manalapaną ir metė vasaros pabaigoje. Turėjau važiuoti pasiimti. Namas atrodė it dėžutė su penkiasdešimties centų vertės veja ir absoliučiai jokio žavesio. Nilda elgėsi lyg kokia itališka kalė, pasiūlė man pačiulpti automobilį, uždėjo delną jai ant rankos ir liepiau liautis. Grįžusi atgal vėl pradėjo tampytis su įvairiais nigeriais, idiotais, atsikrausčiusiais čia iš miesto. Tie bičai buvo gryna bėda, jų merginos keletą kartų sumušė Nildą, darbelis atliktas Briksio⁶⁵ stiliumi – išmušė du apatinius priekinius dantis. Kurį laiką epizodiškai lankė mokyklą, kol buvo paskirtas mokymas namuose ir ji galutinai iškrito.

Kai buvau vienuoliktoje klasėje, Nilda ėmėsi išnešioti laikraščius, kad užsidirbtų šiek tiek pinigų, nes nemažai laiko leidau gatvėje, vis matydavau ją tai šen, tai ten. Draskė širdį. Ji dar nebuvo nusiritusi iki žemiausio lygio, tačiau judėjo to link dideliu greičiu. Kai prasilenkdavome, ji visada nusišypsodavo ir pasisveikindavo. Buvo pradedanti priaugti svorio, nusikirpo plaukus, ir dabar jos mėnulio formos veidas atrodė toks sunkus ir vienišas. Visada paklausdavau, kaip jai sekasi, ir pasiūlydavau cigarečių, kai turėdavau. Ji, kaip ir kelios kitos Rafos merginos, atėjo į laidotuves. Segėjo sijoną, kuriuo, atrodė, dar bandė jam kažką įrodyti. Pabučiavo motiną, tačiau ta jos neatpažino. Pakeliui namo turėjau paaiškinti Mami, kas tokia Nilda, tačiau motina teprisiminė, kad ji ta, kuri skaniai kvėpėdavo. Kol Mami nepasakė, niekada apie tai nepagalvojau.

Tai truko vos vieną vasarą ir Nilda nebuvo kuo nors ypatinga, tai koks čia reikalas? Jo nebėra, jo nebėra, jo nebėra. Man dvidešimt treji, skalbiuosi drabužius mažyčiame prekybos centre Ernstono gatvėje. Ji irgi čia, lanksto savo skalbinius, šypsosi, matyti skylė išmuštų dantų vietoje.

– Nemažai laiko praėjo, ką, Juniorai?

– Keletas metų, – atsakau lankstydamas baltus skalbinius.

Danguje nematyti kirų, mama laukia manęs namuose su vakariene. Prieš šešis mėnesius mums žiūrint televizorių motina pasakė:

– Manau, man jau metas palikti šitą vietą.

Nilda paklausia:

– Tu išsikraustei, ar kaip?

– Tik dirbau, – papurtau galvą.

Dieve, kiek laiko praėjo. Tai, ką ji daro su drabužiais, magiška, viskas taip tvarkinga, dailu, viskas gulasi į savo vietas. Prie lankstymo stalų stovi dar keturi žmonės, nusigyvenę nigeriai su kojineimis iki kelių ir snapeliais nuo saulės, palyginti su Nilda, atrodo visiškai lunatikai. Ji papurto galvą ir nusišypso.

– Tavo brolis, – sako.

– Rafa.

Ji rodo pirštu į mane, Rafa visada taip darydavo.

– Kartais ilgiuosi jo.

⁶² Etninė grupė Trinidade ir Tobage.

⁶³ Ispaniškas televizijos kanalas, transliuojamas JAV.

⁶⁴ Marihuana (*isp. žargonas*).

⁶⁵ Plytų miestas (*angl.*), taip vadinamas Niuarkas Naujajame Džersyje, vienas skurdžiausių miestų JAV.

– Aš taip pat, buvo toks geras man, – palinksi galva Nilda.

Mano veidu tikriausiai perbėgo abejonė, nes Nilda liovėsi kračiusi rankšluosčius ir perskverbė mane žvilgsniu.

– Jis tikrai gerai su manimi elgėsi.

– Nilda.

– Jis miegodavo paskandinęs veidą mano plaukuose, sakydavo, kad taip jaučiasi saugus.

Ką dar galime pasakyti? Ji baigia lankstyti skalbinius, palaikau duris. Vietiniai stebi mus išeinančius. Einame atgal per senąjį rajoną, pilni maišai drabužių lėtina mūsų žingsnius. Londono terasa gerokai pasikeitė, kai uždarė sąvartyną. Išaugo nuomos kainos, pakvaišę pietų azijiečiai ir baltieji apsigyveno butuose, tačiau mūsiškiai vaikai vis dar leidžia laiką gatvėse ir verandose.

Nilda žiūri po kojomis, lyg bijotų parkristi. Mano širdis daužosi, galvoju: „Galėtume bet ką padaryti. Galėtume susituokti. Galėtume išvažiuoti į vakarinę pakrantę. Galėtume viską pradėti iš naujo.“ Viskas įmanoma, tačiau ilgą laiką nė vienas nepratariame žodžio, akimirka baigiasi, ir grįžtame į realybę.

– Prisimeni tą dieną, kai susitikom? – paklausia Nilda.

Palinksiu galva.

– Norėjai žaisti beisbolą.

– Buvo vasara, – sakau, – tu dėvėjai berankovius marškinėlius.

– Liepei mane užsivilkti marškinius, jei noriu žaisti tavo komandoje. Prisimeni?

– Prisimenu.

Niekada daugiau nebesikalbėjome. Po poros metų išvykau į koledžą, velniai žino, kur pasidėjo ji.

Alma

Tu, juniorai, turi merginą vardu Alma. Jos kaklas ilgas ir švelnus it kumelės, o didelis dominikietiškas užpakalis, atrodo, tęsiasi dar keturias dimensijas už džinsų. Toks užpakalis galėtų išvesti mėnulį iš orbitos. Niekada jo nemėgo, kol nesutiko tavęs. Nėra dienos, kada nenorėtum prispausti savo veido prie to pasturgalio ar atkąsti gabalėlio sausgyslės, dailiai išryškėjančios jos kakle. Dievini, kaip ji dreba, kai kandžioji, kaip kovoja su tavimi tomis laibomis rankomis.

Alma studijuoja „Mason Gross“ menų universitete, ji viena tų „Sonic Youth“ komiksus skaitančių *alterlatinas*⁶⁶, be kurių tikriausiai niekada nebūtum praradęs nekaltybės. Užaugo Hobaukene, lotynų amerikiečių bendruomenės dalyje, kurios širdis sudegė dar aštuoniasdešimtaisiais, užsiliiepsnojus bendrabučiams. Ji praleido bene kiekvieną savo paauglystės dieną žemutiniame Ist Saide, manė, kad ten visada bus jos namai, tačiau tada Niujorko universitetas ir Kolumbija pasakė *nyet*⁶⁷, ir jai teko išvykti dar toliau nei iki šiol. Šiuo metu Alma išgyvena tapymo periodą, visi jos vaizduojami žmonės yra dumblo spalvos ir atrodo, lyg ką tik ištraukti iš ežero dugno. Paskutiniame jos paveiksle įamžintas tu, besikūprinantis priešais pagrindines duris, vienintelis atpažįstamas dalykas – tavo piktas žvilgsnis, sakantis „turėjau sušiktą trečiojo pasaulio vaikystę, ir šitas požiūris yra viskas, ką turiu“. Ji pridėjo tau milžinišką dilbį. „Juk sakiau, kad dar išryškinsiu raumenis.“ Paskutines pora savaitių, kai pagaliau atšilo, Alma atsisakė juodos spalvos ir ėmė dėvėti tas niekines sukneles, pasiūtas iš popierinių rankšluosčių; jai nurengti pakaktų stipresnio vėjo gūσιο. Sako, kad daro tai dėl tavęs: „bandau susigrąžinti savo dominikietišką paveldą“ (tai nėra visiškas melas – ji net mokosi ispanų, kad galėtų daugiau padėti tavo mamai). Kai matai ją sklendžiančią gatve, tiksliai žinai, ką galvoja kiekvienas praeinantis nigeris, nes ir pats tą galvoji.

Alma yra liauna it nendrė, tu – nuo steroidų priklausomas mulas; Alma dievina vairavimą, tu – knygas; Alma turi „Saturną“, tu – nė vieno baudos taško; Almos nagai yra pernelyg purvini, kad galėtų virti, tavo spagečiai su vištiena – patys geriausi pasaulyje. Esate tokie skirtingi – ji nepatenkinta

⁶⁶ Nestandartinė lotynų amerikietė (*isp. žargonas*).

⁶⁷ Žaidžiama su trumpiniu NY ir rusišku žodžiu *niet*, reiškiančiu ne.

varto akis kaskart, kai įjungi žinias, ir sako, kad negali pakeisti politikos. Ji nė nemano esanti ispanų kilmės. Giriasi savo draugėms, kad esi radikalas ir tikras dominikietis (nors pagal *Plátano*⁶⁸ indeksą toks nesiskaitytum, nes Alma vos trečia *Latina*, su kuria susitikinėji). Giriasi savo bičams, kad ji turi daugiau muzikos albumų nei bet kuris jų ir kad ji šūkauja siaubingus tik baltosioms mergoms tinkančius dalykus, kai dulkinatės. Ji pasiryžusi nuotykiams lovoje labiau nei bet kuri kita tavo turėtų merginų; per pirmąjį pasimatymą ji paklausė, ar norėtum baigti ant jos papų arba veido. Tikriausiai per berniukų mokymus negavai kažkurios atmintinės, nes tavo atsakymas buvo: „...Kad gal ne.“ Bent kartą per savaite ji atsiklaupia prieš tave ant kelių ir, viena ranka tampydama tamsius spenelius, žaidžia su savimi, neleisdama tau prisiliesti. Jos pirštai spurda savame minkštyme, o veidas atrodo toks pasiutusiai laimingas. Ji mėgsta nešvankiai kalbėti, šnabžda: „tau patinka stebėti mane, patinka klausytis, kai pasiekiu orgazmą“, kai baigia, ji išleidžia tokią visa griaunančią dejonę ir tik tada, lipniais pirštais perbėgusi per krūtinę, leidžia ją apkabinti.

Taip – čia toks „priešingybės traukia“ reikalas, „puikus seksas“ reikalas, „nereikia galvoti“ reikalas. Tai nuostabu! Nuostabu! Kol vieną dieną Alma sužino, kad dulkinai tokią dailią pirmakursę Laksmę, perskaito apie tai tavo dienoraštyje. (O taip, ji turėjo įtarimų.) Ji laukia tavęs ant laiptų, o kai privažiuoji su jos „Saturnu“ ir pastebi, kad rankose laiko dienoraštį, širdis ima daužytis it storas banditas, įkliuvęs į budelio spąstus. Neskubėdamas išjungi variklį. Tave parbloškia vandenyno dydžio liūdesys. Liūdesys dėl to, kad tave pagavo ir kad žinai, jog ji niekada neatleis. Spoksai į jos neįtikėtiną kojas ir į tą dar labiau neįtikėtiną *pópola* tarp jų, kurią taip nepastoviai mylėjai pastaruosius aštuonis mėnesius. Tik kai ji ima artėti įniršusiu žingsniu, išlipi iš automobilio. Skrieji per kiemą varomas paskutinių nežmoniško begėdiškumo garų.

– Ei, *muñeca*⁶⁹, – sakai išsisukinėdamas nuo pabaigos. Kai ji pradeda klykti, paklausi:

– Brangioji, nejaugi tai svarbu?

Ji tave vadina:

bybčiulpiu panku močkrušiu apsimetėliu dominikiečiu

Ji teigia:

tavo mažas pimpalas jokio pimpalo o baisiausia, kad mėgsti apšepusią indišką putę.

(Bandai pasakyti, kad ji neteisi, nes Laksmė yra iš Gajanos, bet Alma nesiklauso.)

Užuot nuleidęs galvą ir susidorojęs su visu šituo kaip vyras, paimi dienoraštį, lyg laiktum prišiktas sauskelnės ar naudotą prezervatyvą. Užmeti akį į ją nuliūdinusias vietas. Tada pasižiūri į Almą ir nusišypsai šypsena, kurią tavo veidmainiškas snukis prisimins iki grabo lentos.

– Mažyte, – sakai, – mažyte, tai dalis romano, kurį rašau.

Štai taip tu ją prarandi.

⁶⁸ Dominikiečio (*isp. žargonas*).

⁶⁹ Lėle (*isp.*).

Otravida, otravez ⁷⁰

Jis sėdi ant čiužinio, pasturgalio riebalai drimba per mano išlygintų paklodžių kraštus. Jo drabužiai sustingę nuo šalčio, išdžiūvusių dažų dėmė ant kelnių sušalo į ledą. Jis kvepia duona. Kalba apie namą, kurį nori pirkti, kaip sunku tokį rasti, kai esi *Latino*⁷¹. Kai paprašau atsistoti, kad galėčiau sutvarkyti lovą, jis nueina prie lango.

– Tiek daug sniego, – sako.

Palinksiu galva ir viliuosi, kad jis nutilis. Ana Iris bando miegoti lovoje kitoje kambario pusėje. Ji praleido pusę nakties meldamasi už savo vaikus, likusius Samanoje, o ryte, žinau, turės eiti į darbą fabrike. Ji sunkiai sujuda, paskendusi tarp antklodžių, panardinusi galvą po pagalve. Net ir čia, Valstijose, ji užmeta ant savo lovos tinklėlį nuo uodų.

– Ten sunkvežimis bando pasukti už kampo, – jis sako man, – nenorėčiau būti tas *chamaco*⁷².

– Čia judri gatvė, – sakau. Iš tiesų taip ir yra.

Rytais randu druskos ir skaldytų uolienų, kurias sunkvežimiai išpila priekinėje vejoje, mažytės lobių krūvelės sniege.

– Prigulk, – pasiūlau.

Jis ateina pas mane ir palenda po antklodėmis.

Jo drabužiai šiurkštūs; laukiu, kol sušylame, tada atlaisvinu jo kelnių diržą. Kartu drebame, ir jis neliečia manęs, kol nesiliaujame.

– Jasmina, – sako. Jo ūsai visai šalia mano ausies, bado ją, – šiandien duonos fabrike mirė žmogus.

Akimirką liaujasi kalbėjęs, lyg tylą būtų elastinga medžiaga, pritraukianti kitus jo žodžius.

– *Este tipo*⁷³ nukrito nuo gegnės. Hektoras rado jį tarp konvejerių.

– Draugas?

– Šitą įdarbinau bare. Užtikrinau, kad čia jo neapgaus.

– Gaila, – sakau, – tikiuosi, neturėjo šeimos.

– Tikriausiai turėjo.

– Matei jį?

– Ką turi omeny?

– Na ar matei jo kūną?

– Ne. Pakviečiau valdytoją ir tas liepė neleisti niekam prisiartinti. – Jis sukryžiuoja rankas. – Man pačiam dažnai tenka atlikti tokius darbus ant stogo.

– Tau sekasi, Ramonai.

– Taip, bet jei ten būčiau buvęs aš?

– Kvailas klausimas.

– Ką darytum?

Prisispaudžiu veidu prie jo; pažino ne tas moteris, jei tikisi daugiau. Noriu pasakyti: *Daryčiau lygiai tą patį, ką tavo žmona daro Santo Dominge*. Ana Iris sumurma per miegus kampe, bet ji apsimeta. Traukia mane iš bėdos. Jis nutyla, nenori jos pažadinti. Po kurio laiko atsikelia ir atsisėda prie lango. Vėl ėmė kristi sniegas. Pasak WADO radijo, ši žiema bus atšiauresnė nei keturios pastarosios, gal net baisiausia per dešimtmetį. Stebiu jį: rūko, pirštais braukia per plonus kaulus aplink akis, suglebusią odą aplink burną. Svarstau, apie ką jis galvoja. Savo žmoną Virtą, o gal apie vaiką.

⁷⁰ Kitame gyvenime, kitą kartą (*isp.*).

⁷¹ Lotynų amerikietis (*isp.*).

⁷² Vaikpalaikis (*isp. žargonas*).

⁷³ Tas žmogus (*isp.*).

Jis turi namą Vila Chuanoje; mačiau nuotraukas, kurias siuntė Virta. Ji atrodo liesa ir liūdna, šalia – jų miręs sūnus. Jis laiko nuotraukas stiklainyje po lova, dangtelį labai stipriai užsuka.

Užmiegame nepasibučiavę. Po kiek laiko nubundu, jis taip pat. Paklausu, ar nori grįžti į savo butą, atsako, kad ne. Kai kitą kartą nubundu, jis miega. Šio kambario šaltyje ir tamsoje jo vietoje galėtų būti beveik bet kas. Pakeliu mėsingą ranką. Ji sunki, po nagais prilindę miltų. Kartais naktimis bučiuoju jo raukšlėtus it džiovintos slyvos krumplius. Visus trejus metus, kuriuos praleidome kartu, jo rankų skonis priminė krekerius ir duoną.

Kai rengiasi, jis nesikalba nei su manimi, nei su Ana Iris. Viršutinėje švarko kišenėje nešiojasi mėlyną vienkartinį skustuvą, kurio ašmenys jau ėmė rūdyti. Jis muiluojasi skruostus ir smakrą, iš čiaupo teka šaltas vanduo, tada švariai nugremžia veidą, išmainydamas ražieną į šašus. Stebiu jį, mano nuoga krūtinė nueina pagaugais. Jis nužirgluoja laiptais žemyn ir išeina, truputis dantų pastos liko ant dantų. Vos jam išėjus, girdžiu kambario draugus skundžiantis. Jau žinau, kad kai nusileisiu į virtuvę, klaus, argi jis neturi savo buto? Atsakysiu, kad turi, ir šypsosiuosi. Pro apšerkšnijusį langą stebiu, kaip užsimeta kapišoną ir pasitaiso trigubą drabužių sluoksnį – marškinius, megztinį ir paltą.

Ana Iris nusispiria paklodes.

– Ką darai? – paklausia.

– Nieko, – atsakau.

Iš po savo plaukų beprotybės ji stebi, kaip rengiuosi.

– Turi išmokti pasitikėti savo vyru, – sako ji.

– Pasitikiu.

Ji pabučiuoja man į nosį ir nusileidžia laiptais žemyn. Išsišukuojau plaukus, nubraukiu trupinius ir gaktos plaukus nuo antklodžių. Ana Iris nemano, kad jis paliks mane; pasak jos, jis pernelyg giliai įleido čia šaknis, ir mes per ilgai buvome kartu. Jis iš tų vyrų, kurie nuvažiuoja į oro uostą, tačiau negali įsėsti į lėktuvą. Ana Iris paliko savo vaikus saloje, nematė savo trijų berniukų jau beveik septynerius metus. Supranta, kas turi būti paaukota dėl kelionės.

Vonioje įsistebeiliju į savo pačios akis. Jo šeriai mirguliuoja vandens lašuose lyg kompasos adatos.

Dirbu už dviejų blokų nuo čia, Šv. Piterio ligoninėje. Niekada nevėluoju. Niekada neišeinu iš skalbyklos. Niekada nepalieku karščio. Įkraunu skalbimo mašinas, džiovykles, nulupu prie tinklelio prikibusius pūkus, matuoju sklidinų skaidraus ploviklio kaušelius. Man pavaldūs keturi darbuotojai, gaunu amerikietišką atlyginimą, bet dirbu asilo darbą. Pirštinėtomis rankomis rūšioju kalnus paklodžių. Jas atneša sanitarai, daugiausia *morenas*. Niekada nematau ligonių; jie mane lanko dėmių ir žymių, kurias palieka ant paklodžių, pavidalu, tai sergančių ir mirstančių raidynas. Dažnai dėmės būna taip įsigėrusios, kad tenka patalynę mesti į specialias pintines. Viena mergina iš Baitoa sako girdėjusi, kad viską, kas patenka į tas pintines, sudegina.

– Dėl SIDA⁷⁴, – sušnabžda ji.

Kartais dėmės parudavusios ir senos, o kai kada kraujo kvapas aštrus kaip lietaus. Matydamas visą šį kraują galėtum pamanyti, kad pasaulyje vyksta didelis karas.

– Tik ne lauke, o kūnuose, – sako naujoji mergaitė.

Mano mergaitės nėra labai patikimos, bet mėgstu su jomis dirbti. Jos klausosi muzikos, pykstasi ir pasakoja man linksmas istorijas. O kadangi nerėkiu ir nesityčioju, tai ir mane mėgsta. Jos jaunos, tėvų nurodymu atvykusios į Valstijas. Pati buvau panašaus amžiaus, kai čia atvažiauvau; dabar, po penkerių metų, man dvidešimt aštuoneri, atrodau joms lyg veteranė, uola, tačiau tomis pirmosiomis dienomis jaučiausi tokia vieniša, kad, atrodė, būčiau galėjusi suvalgyti savo pačios širdį.

⁷⁴ AIDS (*isp.*).

Конец ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «ЛитРес».

Прочитайте эту книгу целиком, [купив полную легальную версию](#) на ЛитРес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.